

‘เธอเท่านั้นฯ’

ละครเพลงสุนทราภรณ์

รำลึกครู ‘เอื้อ สุนทรสนาน’

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

รวมอัลบั้มเพลงครูเอื้อ

แหลังท่องเที่ยวทางน้ำ ที่มีทั้งวิถีชีวิต และวิวทิวทัศน์ที่น่ามอง น่าเก็บภาพเป็นที่ระลึกนั้นมีมากมาย และหลายจังหวัด

แต่แห่งหนึ่งที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานครจนใครหลายคนคงจัดลิสต์ไว้ในใจว่า ลักวันหนึ่งจะต้องไปเยี่ยมชมให้ได้ คือ **“ตลาดน้ำอัมพวา”**

อัมพวาเป็นตลาดน้ำยามเย็นที่รายล้อมไปด้วยพ่อค้า-แม่ขายพายเรือขายของ ดูน่ารัก แต่ก็ดูน่าสนใจจนใครหลายคนต้องหลงรัก

นอกจากจะเป็นสถานที่เที่ยวยอดฮิต ยอดเช็กอินทางเฟสบุ๊กถล่มทลายแล้ว หลายคนอาจไม่รู้ว่อัมพวา ยังเป็นสถานที่กำเนิดศิลปินเอกของเมืองไทยมากมายหลายคน อาทิ **พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) อัครมหาศิลปิน หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)** มหาดุริยกุลผู้มั่งเจ้าพระยาแห่งอุษาคเนย์ และที่สำคัญ เจ้าถิ่นอย่าง **เอื้อ สุนทรสนาน** บรมครูผู้สร้างสรรค์งานเพลงสุนทราภรณ์

เอื้อ สุนทรสนาน เกิดที่ตำบลโรงหีบ อำเภ่อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ทำให้รักและผูกพันกับอัมพวามาตั้งแต่วัยเยาว์

กระทั่งปี พ.ศ.2460 ถูกส่งมาเรียนที่โรงเรียนวัดระฆังโฆสิตารามจนจบชั้นประถมศึกษา และย้ายมาเรียนต่อที่โรงเรียนพรานหลวง ซึ่งเป็นโรงเรียนสำหรับสอนดนตรีทุกประเภท ที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตั้งขึ้น โดยเลือกเรียนดนตรีฝรั่งตามที่ถนัด กับครูผู้ฝึกสอนคือ **ครูโณลก เนตตะสุต** และอาจารย์ใหญ่คือ **พระเจนดุริยางค์** ซึ่งเห็นว่าครูเอื้อมีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรี จึงให้หัดไวโอลินและหัดเป่าแซกโซโฟนอีกอย่างหนึ่งด้วย

ครูเอื้อเป็นทั้งนักร้อง นักประพันธ์เพลง ได้แต่งเพลงร่วมกับ **แก้ว อัจฉริยกุล** และคนอื่นๆ ไว้มากมาย มีเพลงที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไป เช่น เพลงรำวงลอยกระทง เพลงรำวงเริงสงกรานต์ เพลงนางฟ้าจำแลง เป็นต้น

แต่ที่ทำให้ครูเอื้อเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมากยิ่งขึ้นคือ เป็นผู้ก่อตั้ง **“วงดนตรีสุนทราภรณ์”** ไม่นานนั้นยังเป็นหนึ่งในผู้ก่อตั้ง **“สมาคมดนตรีแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์”** อีกด้วย

วงดนตรีสุนทราภรณ์ ถือกำเนิดขึ้นจากการนำนามสกุลของเอื้อ สุนทรสนาน รวมกับชื่อของคนรัก **อาภรณ์ วรรณสุต** เป็นชื่อวง **“สุนทราภรณ์”** เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2482

บทประพันธ์เพลงและเครื่องดนตรีของครูเอื้อ

แต่จุดแรก ต้องย้อนไปเมื่อปี พ.ศ.2479 ครูเอื้อกับเพื่อนๆ ร่วมกันตั้งวงดนตรีไทยฟิล์ม เป็นวงดนตรีประจำบริษัทไทยฟิล์มของ **พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล** ซึ่งครูเอื้อได้มีโอกาสเข้าบรรเลงดนตรีประกอบเพลงในภาพยนตร์เรื่อง **“ถ่านไฟเก่า”** และได้ร้องเพลง **“ในฝัน”** แทนเสียงร้องของพระเอกในเรื่อง ทำให้ได้รับความนิยมอย่างมาก

แต่หลังจากนั้นเพียงปีเศษ บริษัทไทยฟิล์มเป็นอันต้องเลิกกิจการลงในปี พ.ศ.2482 ประจวบกับ

เหล่านักแสดงละครเวที **เชอเท่านั้น สุนทรภรณ์** **เดอะมิวสิคัล**

วิลาศ โอสถานนท์ อธิบดีกรมโฆษณาการ ดำริให้มียวงดนตรีประจำกรม ครูเอื้อและเพื่อนนักดนตรีวงไทยฟิล์ม จึงเข้ามาประจำเป็น **วงหัดดนตรีกรมโฆษณาการ** และเปลี่ยนชื่อยวงเป็น **วงดนตรีกรมประชาสัมพันธ์** ในเวลาต่อมา แต่เมื่อรับงานส่วนตัวนอกเวลาราชการ จะใช้ชื่อยวงว่า **“วงดนตรีสุนทรภรณ์”**

ครูเอื้อและวงสุนทรภรณ์ นับเป็นวงที่มีชื่อเสียงโด่งดัง รวมทั้งเพลงก็เป็นที่คุ้นหูคนทั่วไป แม้เวลาจะผ่านไปนานแล้วแต่คนรุ่นปัจจุบันก็ยังรู้จัก ด้วยจังหวะทำนองเพลงที่สนุกสนานและเป็นเอกลักษณ์

5 เมษายน พ.ศ.2550 กระทรวงวัฒนธรรมได้เสนอต่อองค์การยูเนสโกในวาระครบรอบ 100 ปีชาตกาล ครูเอื้อ สุนทรสนาน เพื่อให้เป็นบุคคลดีเด่นของโลก และต่อมาวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ.2552 องค์การยูเนสโกก็ได้อยกย่องครูเอื้อเป็นบุคคลสำคัญของโลก สาขาวัฒนธรรมดนตรีไทยสากล เพื่อเป็นการร่วมรำลึกถึง ครูเอื้อ สุนทรสนาน

บริษัท เจ เอส แอล โกลบอล มีเดีย จำกัด และมูลนิธิสุนทรภรณ์ ร่วมกันจัดแสดงละครเวที **“เธอเท่านั้น สุนทรภรณ์ เดอะมิวสิคัล”**

นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมพิเศษ **“ตามรอยอัมพวา”** เพราะเนื้อเรื่องของ **“เธอเท่านั้น”** มีเรื่องราวความรักที่เริ่มต้นที่อัมพวา และยังมีการยกบรรยากาศอัมพวามาเป็นฉากในละคร รวมถึงอัมพวายังเป็นบ้านเกิดของครูเอื้ออีกด้วย ทำให้นักแสดงได้ไปสัมผัสวิถีชีวิต บรรยากาศความเป็นอยู่ของคนอัมพวาอย่างลึกซึ้ง

อรอนงค์ เสนะวงค์ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการมูลนิธิสุนทรภรณ์ เล่าว่า เนื้อเรื่องของละครเพลงเกิดขึ้นที่อัมพวา โดย **วัชร แวววุฒินันท์** ผู้เขียนบทต้องการให้เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กับครูเอื้อ และเลือกใช้เพลงสาวอัมพวาเป็นเพลงหลักในละคร

อรอนงค์ เสนะวงค์

“อยากจะทำให้สุนทรภรณ์ดูสดใหม่ขึ้น สนุกสนานขึ้น เข้าถึงคนได้ทุกเพศทุกวัย ซึ่งโดยส่วนตัวรู้สึกว่าการละครเพลงที่ทางมูลนิธิจัดขึ้นร่วมกับบริษัท เจ เอส แอล โกลบอล มีเดีย จำกัด จะช่วยเปิดประตูสุนทรภรณ์สู่คนรุ่นใหม่ได้ เพราะได้มีการนำเพลงไปเรียบเรียงขึ้นใหม่ ให้มีความสนุกสนานและมีความทันสมัยมากขึ้น อีกทั้งได้มีการคัดสรรนักแสดงที่เป็นคนรุ่นใหม่ที่เป็นทั้งนักร้อง ดารา วัยรุ่นที่กำลังอยู่ในความสนใจ ทำให้เด็กรุ่นใหม่ก็หันมาชมละครเพลงกันมากขึ้น” ออรอนงค์กล่าว

โดยเฉพาะบทเพลงที่ประพันธ์โดยครูเอื้อ สุนทรสนาน

ซึ่งเป็นบทเพลงที่เป็นอมตะ และมีเสน่ห์เสมอไม่ว่าจะอยู่ในยุคสมัยใด

ศุภวารณ อุ่นอกแดง